

Plan mot kränkande behandling

Stöde skola

Verksamheter som ingår i planen

Fritidshem och grundskola

Ansvarig rektor: Gustaf Öman

Giltighetstid: 2023-08-21 – 2024-08-21

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver Stöde skolas systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetsätt

Skolans verksamhetsidé är: ”På Stöde skola utvecklas vi tillsammans för framtiden”
Kommunens mål är: ”Vi gör det goda livet möjligt” detta genom att skapa ”alltid bästa möte för fortsatt lärande”. Skolans långsiktiga mål är: Alla på skolan tar avstånd från alla former av kränkande behandling, diskriminering samt agera därefter. Alla individer i skolan ska känna sig trygga och uppleva att de blir lyssnade på och tagna på allvar. En skolgång på Stöde skola ska vara trygg ur ett likabehandlingsperspektiv. En viktig utgångspunkt är att individens upplevelse alltid måste tas på allvar och att det är de utsattes upplevelse som avgör och definierar en kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling består av följande,

- Det **förebyggande arbetet** inklusive kartläggning och systematiskt arbete med uppföljning och utvärdering av insatser.
- Det **främjande arbetet** (tydliggöra, lyfta fram, marknadsföra arbetet mot kränkande behandling)
- Det **åtgärdande arbetet** (handlingsplaner och strukturellt arbete vid eventuellt uppkomna situationer).

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Grundskola: Hot och våld bland elever	Dagliga observationer, Stella, hälsosamtal	
Grundskola: Språkbruk	Dagliga observationer, hälsosamtal	
Grundskola: Relationer	Dagliga observationer, Stella, hälsosamtal, möten med EHT.	
Grundskola: Studiero på lektioner	Dagliga observationer, Stella, hälsosamtal, enkäter	

Grundskola: Otrygga platser	Enkät, utvärdering, hälsosamtal	
Grundskola: Kränkningar	Dagliga observationer, Stella, hälsosamtal, enkäter	
Grundskola: Kommunikation	Möten med eht, hälsosamtal	
Grundskola: Bemötande	Dagliga observationer, Stella, hälsosamtal, enkäter	

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Fritidshemmet: <ul style="list-style-type: none"> Förstärka tryggheten för eleverna i fritidshemmet. Minska konflikter under raster. 	Dessa insatser utvärderas under slutet av ht 23	
Arbetslag F-3: <ul style="list-style-type: none"> Elevinflytande Trygghet i skolan. 	Dessa insatser utvärderas under slutet av ht 23	
Arbetslag 4-6: <ul style="list-style-type: none"> Tydliggöra likabehandlingsplanen. Jobba med begreppet studiero, 	Dessa insatser utvärderas under slutet av ht 23	
Arbetslag 7-9: <ul style="list-style-type: none"> Öka elevernas motivation. Öka elevernas förståelse för människors olikheter 	Dessa insatser utvärderas under slutet av ht 23	
Förstärka grupper	<p>Under läsåret 22/23 har skolan förstärkt olika grupper under läsåret.</p> <p>I F-3 har förskoleklass förstärkts. Två pedagoger, två fritidspedagoger/elevresurser. I åk 1 har gruppen delats och förstärkts med en pedagog och elevresurs.</p> <p>I åk 2 har vi haft en elevresurs inne från februari till juni för att</p>	<p>I fsk har två pedagoger och resurser fungerat bra. Klassen har kunnat dela gruppen och göra aktiviteter och haft fokus i lektionssammanhang. Dock har gruppen individer som behöver extra tillsyn och detta är resurskrävande. Det finns avvikelser registrerade. Finns ett behov att ha extra fokus på några individer samt fokus på studiero.</p> <p>I åk 1 var det svårigheter att kunna få till en uppdelning av</p>

	<p>hjälpa en enskild elev.</p> <p>I skolans studiocenter har vi haft en ytterligare pedagog inne för att stärka dels gruppen, dels för individer i gruppen.</p> <p>Åk 7-9 har haft förstärkning av elevcoach på vissa undervisningspass i veckan.</p>	<p>gruppen genom förstärkning. Personalfrånvaro gjorde att det var svårt att kunna få till förstärkning. Inför nästkommande läsår behöver detta förstärkas.</p> <p>I åk 2 förstärkte vi gruppen med en resurs och detta fungerade bra i klassrumssammanhang då studiero förbättrades. Färre avvikelser under perioden mars till juni än förut. Dock har det varit incidenter beträffande vissa individer och detta skall förstärkas ytterligare till nästkommande läsår.</p> <p>Skolans studio har haft en ytterligare pedagog för att hjälpa eleverna att få balans i ett mindre sammanhang och i ett större sammanhang. Eleverna har haft stöd i det större sammanhanget av en pedagog och när dem varit i det mindre sammanhanget har dem fått mer fokuserad hjälp kring vissa saker.</p> <p>Elevcoach har främst varit inne i åk 7-9 för att förstärka i vissa lektioner och grupper. Detta har givit lugn i vissa lektioner och eleverna har fått möjlighet till studiero.</p>
Förstärkt för individer	Under läsåret har skolan förstärkt för elever i förskoleklass, åk 1, åk 2, åk 4, åk 5, åk 6	Se ovanstående analys beträffande grupper.
Förstärkt rastvakt	Under läsåret har skolan haft förstärkning på en del raster. Skolan har även haft rastaktivitet för att aktivera skolans elever i varierade lekar/spel. Detta för att förstärka för att följa upp några elever och grupper.	Detta var enligt resultat från hälsosamtal och intervjuer ett populärt inslag för eleverna åk 1-5. Flera elever uppskattade aktiviteterna och ser gärna en fortsättning 2023-24.
Stöde modellen lektioner	Under läsåret har skolan haft en lektionsmodell som utgår att lektionerna skall börja, följas upp och avslutas på samma sätt.	Blandat resultat och utfall från pedagoger och klasser.
Rastaktiviteter, schemabrytande aktiviteter	Under läsåret har skolan haft en rad olika aktiviteter med olika syften exempelvis för att stärka	Se ovanstående utvärdering beträffande förstärkt rastvakt.

	samhållning på skolan. Skolgårdslekar där eleverna i åk 9 tillsammans med personal hade hand om lekarna, samlingar för stadier, födelsedagsfika, Wild kids, Robinson, lunchaktiviteter och många fler.	
Mobilfri arbetsmiljö	Under året 22/23 har beslut från rektor tagits om mobilfri skolmiljö där eleverna under skoldagen inte ska ha sin mobiltelefon.	Inte så många elever i skolmiljön. Dock flera elever som inte lämnade i sina mobiler för att ha dessa under rasttid. Under lektionstid användes i stort sett inga mobiler och utmaningen var främst i klasserna åk 8 och 9 men även åk 7. I de yngre klasserna funkade detta system bra.
Förstärkta ordningsregler	Inför läsårets början 2022 förstärktes läsåret med tydligare ordningsregler för vissa delar på skolan och en gemensam ram för lektioner.	Blandat resultat bland grupper och individer. Tydligheten kring hur vi skall arbeta med reglerna måste tydliggöras. Systematiken förbättras samt hur vi dokumenterar avvikelser måste följa lagrummet i skollagen.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Trygghet/ Studiero Att skolan upplevs som en trygg arbets-plats för elever, lärare och personal. Att eleverna upplever att dem har studiero under lektions tid.	Ta ett omtag gällande rutiner och detta arbete i stort över hela skolan och se till att vi har samma arbetssätt från fritidshemmet till åk 9 i skolan.	Att skolan upplevs tryggare. Att elever och personal tydligare vet hur de skall agera i vissa situationer. Att ordningsreglerna blir desamma över hela skolan. Tydligare ansvarsfördelning för vad som sker under respektive steg i vår plan.	September 2023 Uppföljning alla klasser beträffande trygghet och studiero. Eleverna gör en enkät December 2023 Uppföljning med enkät Mars 2024
Systematiskt arbete	Augusti 2023	Att alla får förståelse för	Uppföljning december

med arbetet mot kränkande behandling	Skolledning/Nolltoleranssteam tydliggör rutiner/lagrum genom konferenser Skolledning har uppföljningar med olika grupper veckovis samt månadsvis.	ett gemensamt arbetssätt. Stärka kollegiet samt att betona allas ansvar inom detta område.	2023 och utvärdering juni 2024
Förbättra arbetet med individuella elever	Resurser till elever som extraordinära	Elever fungerar bättre i skolans miljö och får hjälp att kunna anpassa sig.	Uppföljning december 2023 och utvärdering juni 2024
Ordningsregler	Omarbetade ordningsregler och tydligare uppföljning.		Uppföljning december 2023 och utvärdering juni 2024
Arbetet med Nolltoleranssteam	Börjat med veckobaserade möten för att följa upp elevärenden. Ett nytt system att rapportera		Uppföljning december 2023 och utvärdering juni 2024

6. Delaktighet och Förankring

Personal

Under uppstartsdagarna i augusti presenteras planen och där tydliggörs skolans arbete med planen. Förankring och uppföljningen sker även i september då skolan går igenom hur eleverna upplever tryggheten och studieron på skolan. Arbetslagen sätter mål i relation till skolans övergripande mål och dessa följs upp och utvärderas under läsåret. Utvärderingarna ligger till grund för kommande mål i plan mot kränkande behandling.

Elever

Mentorerna går igenom planen i samband med elevernas uppstartsdagar och går igenom viktiga begrepp med eleverna och även hur eleverna skall gå tillväga om de upplever kränkningar/trakasserier i skolan. Eleverna får möjlighet att följa upp planen genom elevrådet och en utvärdering genomförs under juni månad.

Vårdnadshavare

Under föräldramötena presenteras delar av planen för föräldrarna samt att planen i sin helhet återfinns på vklass. Planen går även igenom med skolans skolråd där ledning, personal och vårdnadshavare finns representerade.

7. Rutiner för akuta situationer

Elev upplever sig kränkt av personal på skolan

1. En elev som upplever sig kränkt av personal på skolan vänder sig i första hand till skolledning (biträdande rektor/rektor)
2. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation och följer upp med situationen med eleven.
3. Rektor tar kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
4. Rektor ansvarar för uppföljning
5. Rektor ser till att anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Elev upplever sig kränkt av en annan elev/Elev får kännedom om att en annan elev kränker en annan elev

1. En elev upplever sig kränkt av en annan elev/En elev upplever eller får på något sätt kännedom om att en annan elev blir kränkt.
2. Eleven går direkt till en vuxen i skolan
3. Personalen som får kännedom om ärendet följer nedanstående rutin.

Om personal upptäcker/misstänker kränkande behandling. Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när elev kränker elev

1. Vid upptäckt eller kännedom av kränkning hanteras det av personalen på plats.
2. Personalen som handskas med ärendet tar kontakt med elevens mentor/klasslärare.
3. Mentor/klasslärare sitter ner tillsammans med elev(er).
4. Om händelsen är av enstaka karaktär och man inte anser att det föreligger misstanke om mobbning, kränkande behandling eller trakasserier dokumenteras detta i "Stella" därefter avslutas ärendet. Vårdnadshavare informeras.
5. Vid misstanke om mobbning, kränkande behandling eller trakasserier startas en utredning. Nolltolerans teamet/skolledning informeras. Berörd personal (mentor/klasslärare) skickar ett mejl till nolltoleranssteamstode@sundsvall.se och beskriver situationen samt delger vilka elever som är involverade. Om läraren behöver stöd pratar denne med nolltolerans team.
6. När behovet finns att samtidigt pratar med flera elever samarbetar pedagoger med nolltolerans team för samtal med de inblandade. De vuxna säkerställer att kränkningarna upphör omedelbart. Nolltolerans team tar kontakt med den kränktes vårdnadshavare och med vårdnadshavare till de som kränkt. Nolltolerans team har möten/samtal med vårdnadshavare.
7. Nolltolerans team informerar berörd personal på skolan om vad som hänt och vilka som behöver hållas under uppsikt.
8. En plan upprättas utifrån [lagrum](#) för att förhindra kränkande behandlingen i fortsättningen.
9. I samband med samtal/möten med den som har kränkt och den som blivit kränkt går nolltolerans team igenom upprättad plan.
10. Rektor informerar huvudman gällande ärendet.
11. Nolltolerans team genomför uppföljningssamtal. Beroende på ärendets karaktär kan uppföljningstiderna se olika ut. I regel träffas nolltolerans team och vh två veckor efter upprättad plan för en uppföljning. Reflektionssamtal med elever om den aktuella händelsen i syfte att medvetandegöra allas ansvar att förhindra kränkande handlingar.
12. Vid grov kränkande handling görs anmälan till polisen, som för minderåriga elever skickar ärendet vidare till socialtjänsten. Det som är olagligt i samhället är också olagligt i skolan.

Lagrum

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skollagen kapitel 6, 10 §: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

